

ГИМНАЗИЈАЦ

БРОЈ 5.

18. СЕПТЕМБАР 1996. ГОДИНЕ



**ДОБРО ДОШЛИ
У НАШУ НОВУ ШКОЛУ**

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НИКШИЋ свечано обиљежава

18. СЕПТЕМБАР - ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НИКШИЋА

5. септембар

Прво отворено првенство Никшића у кошарци
"АСИК" '96"
Финална утакмица
Сала спортског центра..... 18 сати

5. - 27. септембар

Септембарски дани културе '96"

12. септембар

Промоција књиге "Идеал и стварност екоменаџ-
мента"
проф. др Слободана Вукићевића
Сала скупштине општине..... 19 сати

13. септембар

Округли сто "Финансијска тржишта и обезбјеђење
привреде капиталом"
Сала Скупштине општине..... 11 сати

17. -19. септембар

Научни скуп "Први црногорско-француски сус-
рети - Медицински дани"
Свечано отварање 17. септембра
Сала Института црне металургије..... 10 сати

18. септембар

Свечана сједница Скупштине општине
- Пригодна ријеч председника Општине,
- Саопштење Одлуке Жирија о додјеливању
Награде "18. септембар" и уручивању награда
Сала Скупштине општине..... 10 сати
Свечано отварање новог објекта Гимназије
Просторије Гимназије..... 12 сати
Куп ослобођења Никшића (мали фудбал)
Финална утакмица
Сала Спортског центра..... 20 сати

20. септембар

Пуштање у рад електричне мреже у Трешњици
Трешњица..... 11 сати

23. септембар - 31. октобар

Прва Општинска радничка лига у шаху
Отварање 23. септембра
Дом Војске Југославије Југославије17 сати

25. септембар

Отварање објекта Дјечјег вртића "Драган
Ковачевић":
- МЗ Страшевина11 сати
- МЗ Грудска Махала - вртић "Ластавица" .12 сати

25. - 27. септембар

"Крај зелене Зете"
Отварање фестивала 25. септембра
ОШ "Иван Вушовић" Видрован11 сати

27. септембар

Свечаност поводом 60 година рада ватрогасне
службе у Никшићу
Просторије Ватрогасне јединице10 сати

Отварање реновираног објекта подручног одје-
љења ОШ "Јанко Мићуновић" у Кочанима
Кочани12 сати

28. септембар

Џудо турнир шампиона
Сала Спортског центра10 сати

29. септембар

Пуштање у рад телефонске централе у Грахову
Грахово12 сати

30. септембар

Отварање асфалтираног пута Црни Кук-Сомина
Црквице12 сати

ЛИСТ УЧЕНИКА
И ПРОФЕСОРА
ГИМНАЗИЈЕ НИКШИЋ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

ИЗДАВАЧ
ЈУ ГИМНАЗИЈА

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

ДИРЕКТОР
НОВО СТАНИШИЋ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

ГЛАВНИ
И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ВЕСНА РАОНИЋ
СИМУНОВИЋ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

РЕДАКЦИЈА
ВЛАДЕНКА КОВАЧЕВИЋ
ВЕСНА ТОДОРОВИЋ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

СТАЛНИ САРАДНИК
НЕВЕНКА АНТОВИЋ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

РЕАЛИЗАЦИЈА
ФОТО- СЛОГ
НИКШИЋКЕ НОВИНЕ

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

ШТАМПА
ПОВЈЕДА, ПОДГОРИЦА



На почетку ове школске године наш град је добио импозантну грађевину за потребе никшићке Гимназије - најљепши школски објекат у Црној Гори. Школа има осамнаест учионица, осам кабинета, фискултурну и свечану салу и потребне пратеће просторе за 1.100 ученика.

ДОБРО ДОШЛИ У
НАШУ НОВУ
ШКОЛУ.

РИЈЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

*"Сањао сам да би живот
требало да буде радост.
Пробудио сам се и схватио да је живот напор.
Радио сам и видио да је
у напору радост".
(Р. Тагоре)*

Живимо растрзани многим обавезама, између заносних жеља и скромних могућности, између културе и некултуре, између стваралаштва и деструкције, слободе и ропства, материјалног и духовног богатства и биједи, људске одговорности и злочина, између ангажованости и конформизма. Свијет овакав, какав је... ружан је за оне што јасно мисле и дубље осјећају.

Ми, ипак, сањамо најбоље снове човјечанства. Једно дуго очекивање коначно је постало извјесност!

Уђите у наш храм урођен у плаветнило насмијаног неба, у средиште љепоте, радости, звука и божанског, оздрављујућег смијеха! Уђите да осјетите љепоту која се увијек јавља нова и чудна. Ми живимо помоћу невидљивог сунца у нама!

Свјетлост! Љубав! Знање!

Драги гимназијалци,

Задовољство ми је што могу да вам се обратим и преко вашег и нашег листа и да вам у име колектива Гимназије и, лично, још једном честитам почетак нове школске године.

Почетак нове школске године за вас, за ваше родитеље и све нас који радимо са вама има посебан значај и изазов јер смо уселили у нову зграду.

У овом велелепном здању образоваће се и васпитавати деценијама многе генерације гимназијалаца.

Имали сте привилегију што сте уписали Гимназију, школу која чини окосницу средњег образовања у Никшићу. У њој ћете стећи широко образовање и оспособићете се да наставите школовање на високим и вишим школама.

Ваши професори неће жалити труда да вам помогну а и ви морате систематски радити јер гимназија има врло амбициозне програме који се могу савладати само систематским радом.

Гимназија "Стојан Церовић" је школа са богатом традицијом.

Њени ученици су увијек били препознатљиви у граду и шире по свом васпитању и културном васпитању. На факултетима и вишим школама истicali су се својим способностима и многи од њих су досегли највеће домете у науци и умјетности.

Надамо се да ћете и ви постизати завидне резултате и да ћете бити достојни сљедбеници претходних генерација и чувати достојанство и традицију ове школе.

Вјерујем да посједујете интелектуалне способности, вољу и мотиве да ову школу заједно са својим професорима учините још бољом.

На универзитетима ћете се сигурно сусрести са професорима који су завршили Гимназију у Никшићу. Постићи ћете циљеве а они најбољи међу вама досегнути највеће домете у науци ако будете прегаоци који неће клонути пред првом препреком.

Ви сте млади, а за младост је карактеристично да се не задовољава постигнутим. Увијек тежи бољем и љепшем.

Школа није само образовна већ васпитна установа.

Ми који радимо са вама уложићемо напоре, своје искуство, знање и умијеће да код вас развијемо поштење, скромност, храброст, достојанство, осјећај мјере у свим ситуацијама, да цијените истину и борите се за њу, да будете хуманисти.

Усељавање у нову зграду Гимназије поклапа се са значајним догађајима у историји Никшића. Ради се о ослобођењу Никшића од Турака 9. септембра 1877. године и ослобођењу од фашистичког окупатора 18. септембра 1944. године.

У току су такође Никшићки септембарски дани културе.

Никшић је заслужио једно овакво здање. У овој згради иматћете далеко боље услове за рад него до сада.

Одужићемо се свима онима који су уложили напоре да Никшић добије овакву зграду а првенствено Влади Црне Горе, Министарству просвјете и науке, Скупштини општине Никшић и Дирекцији јавних радова ако будемо сви обављали на својим радним мјестима послове како треба.

Док сте у овој школи ваше учионице и кабинети су ваша радна мјеста која треба максимално да поштујете.

Драги гимназијалци добро дошли у нову зграду Гимназије у којој вас чекају врло озбиљне обавезе које ћете, вјерујемо, испуњавати како треба.

То од вас траже ваши професори, ваши родитељи, грађани овога града и друштво у цјелини.

На крају овог кратког обраћања желим вам пуно среће и успјеха у животу и раду.

НОВО СТАНИШИЋ

СТАРА ГИМНАЗИЈА НОВА ГИМНАЗИЈА

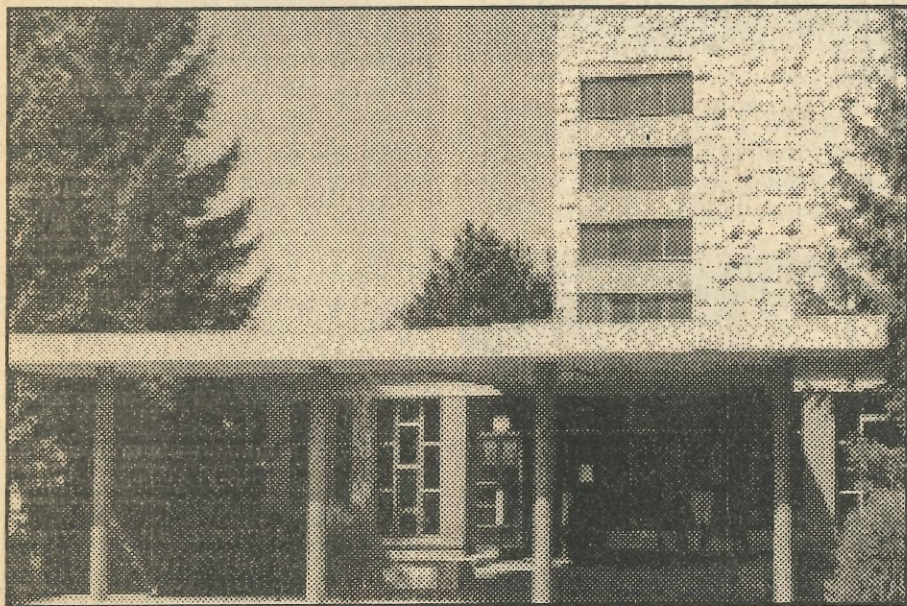
Економски развој и јачање грађанства у Никшићу створили су услове за развитак демократског друштва. Демократизација

свих осма разреда. Осим програмских садржаја ђаци и професори све више пажње посвећују ваннаставним активностима. У новим околнос-

Па ипак 19. фебруара 1945. г. још један почетак који је обећавао да ће бити бољи од претходних. Када је 1957. г. Гимназија "Стојан Церовић" из Дворца пресељена у нову, модерну зграду, чинило се да је дошао крај сељакању и тешким и мучним сјећањима. Висококвалитетни кадар, свјестан својих обавеза, био је велика залога. Сажимање професора и ђака у један велики понос звао се Гимназија. Са стеченим знањем гимназијалци су одлазили на факултете широм Југославије и свијета и својим успјесима доказивали квалитет никшићке Гимназије.

Тако је било све до 1979. г. када је неко, не много паметан, ријешило да укине Гимназију. Испоставило се да је интеграција средњих школа била наше "лутање и мука духа!" Та пауза у раду од 1979. до 1991. г. била је предуга, довољно дуга да се почне из почетка. Школске 1991/92. г. Никшић поново добија Гимназију смјештену у згради која је непримјерена за једну такву васпитно-образовну установу.

И коначно, 2. септембра 1996. г. никшићки гимназијалци су добили нову зграду. Прошло је вријеме сељакања и прекида у раду. Једна традиција дуга преко 80 година се



друштва императивно је захтијевала потребу отварања једне средње школе.

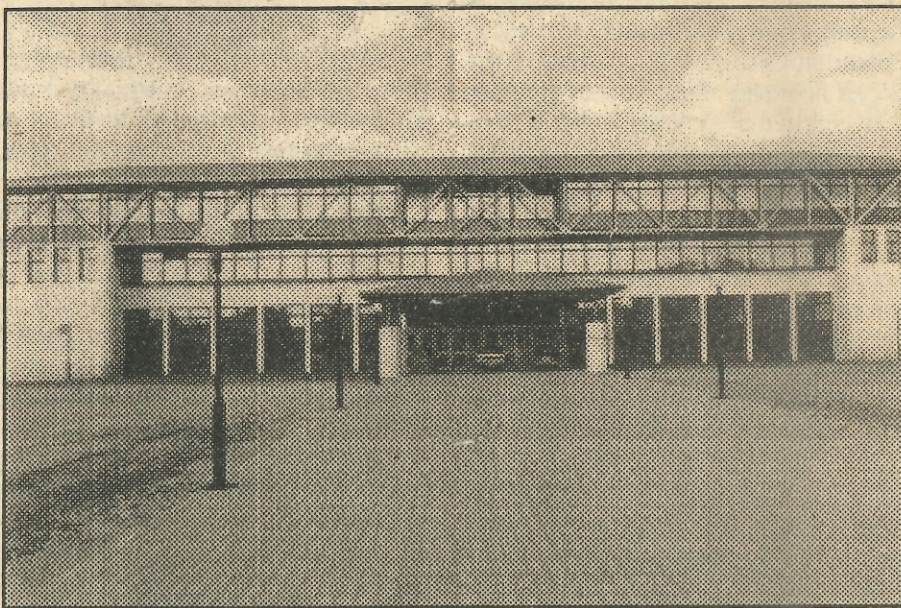
Жеља грађана Никшића да добију средњу школу коначно је испуњена 4. децембра 1913. г., када је отворена Гимназија. Тридесетогодишње надање Никшићана било је преточено у импозантно славље. Кућа Вука Кривокапића имала је част да буде станица првих гимназијалаца. прва Гимназија у Никшићу требала је да изњедри неке нове "јунаке" али на пољу просвете и науке.

Међутим, Гимназија у Никшићу брзо је прекинула свој рад. Први свјетски рат истјерао је гимназијалце из тек загријаних клупа. Још непотрошене оловке замијенили су оружјем. Рат је учионице напунио рањеним и болесним. 315 уписаних гимназијалаца школске 1915/16. г. солидарисало се са општенародном несрећом.

Гимназија је 1919. г. наставила свој рад. У новој држави Краљевине СХС, у Дворцу Краља Николе, гимназијалци су још једном почели испочетка. Те године отворила се Виша реална гимназија са

тима није изостало ни политичко ангажовање.

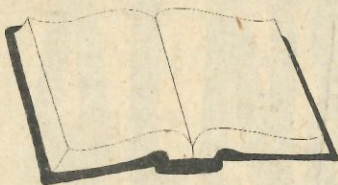
Још један рат и нови, нешто дужи прекид у раду ове школе. Други свјетски рат, као и претходни, оста-



вио је трага: 384 ученика и професора нестало је у ратном бесмислу.

наставља. Новој Гимназији предстоји вријеме новог доказивања.

Миомир Ковачевић



ИЗ ЈЕДНОГ
ДНЕВНИКА

"СТАРИ" ЂАК У НОВОЈ ШКОЛИ

Дан први (2. септембар А.Д. 96. испред нове школе).

7,00h Први пут после три мјесеца чујем "умилни" звук свог будилника и прекривам га јастуком, тражећи још само пет минута.

7,35h Пошто је тих пет минута потрајало мало дуже, ужурбано се устајем, спремам (тек касније примјетим да сам навукла различите чарапе, но шта је ту је, нова школа чека). Школа? Зар већ? Па... бар је нова.

7,55 h Покушавам да пронађем најкраћи могући пут. При првом покушају заглавим у нечијем дворишту, други пут у башти одакле ме уз бурно реаговање протјерала једна "слатка" бакица, којој само метла фали да полети. Трећа срећа, проналазим излаз (кроз нечију њиву додуше). Биће боље други пут, помислих, први је, како кажу најтежи...

А кад сам је први пут видјела (нову школу) помислих да нијесам залутала у неки нови пољопривредни комбинат, јер ту су њиве, па домаће животиње и сл. Али позната лица гимназијалаца оповргнуше ту моју сумњу. Вјероватно да је архитекта сматрао Гимназију фабриком интелектуалаца што му је послужило као инспирација за грађевину. (Ако кола-кола корпорација некад буде правила здање у околини треба га препоручити и неће се погријешити сигурно).

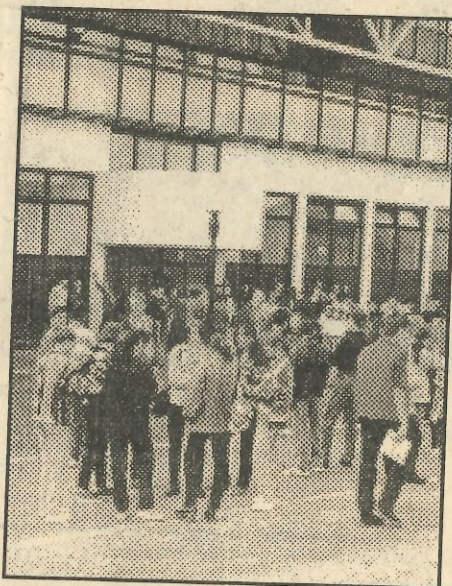
Гужва, нова лица, стара лица, тв станица и све то у ултра обојеном окружењу (ваљда да нас подсјети да живимо у атомској ери). Мада, ова љубичасто, зелено жута комбинација има изврстан ефекат буђења, нешто као визуелни шок (што вјероватно повољно дјелује на мождане ћелије) на све ли су мислили...

9,00 h Видјела сам се са свима,

развијени смо "утиске и запажања" и враћам се кући.

Дан други (унутар нове школе)

14,00h У гужви сам испред споредног улаза, док се гурамо нестрпљиво чекајући да видимо како све то унутра изгледа. Отво-



рено је само једно крило ових врата (?!), па треба бити издржљив (ваљда је оно унутра вриједно тога).

Дочекао ме је мирис свјеже офарбаног дрвета зидова, нове (и недовољно осушене) ламперије и свијетли велики ходници, живописно окружење нема шта, јер ту су опет ултра боје и шок комбинације. (Ако вас нијесу разбудиле оне споља, ове ће сто посто; што је сигурно, сигурно је). Све је спремно за почетак пуном паром (скоро све).

14,05h Улазим у учионицу, свијетлу, чисту (на то ми "стари ђаци" заиста нијесмо навикли). Бацам поглед кроз прозор (дивно за наставу биологије нема шта). Улази професор и скреће пажњу на

очување свега тога и сл. Имамо само један час (дивно).

Посматрам дивно окружење кроз дивно обојен (и чист) љубичасти прозор. Инспиративно нема шта. Инспирацију ми прекиде звоно. При изласку користим сваки минут за разгледање нових ходника, сала и сл.

Заиста необичне комбинације метала, мермера и ламперије. Чангрисала, или боље рећи стручна лица би рекла неукусно или, не дај боже, кич; али не и ми ђаци. Ми такви никад нијесмо били. Наравно. Зар ми који смо навикли на учионице, чија вам квака остаје у руци, а прозори падају при сваком новом налету вјетра; а табла сваког часа може да се одвали са зида; да будемо незадовољни и то још због неких ситуација као што су комбиновање материјала и боја и томе слично.

Коме је још до тога стало. Ово је овдје Балкан и за такве примједбе нема мјеста (мада ће га за све остало по свему судећи бити, јер кажу да има 6.000 метара квадратних "корисне" површине).

15,15h Враћам се кући кроз оближњу њиву. (Туда је ваљда најближе).

Све у свему задовољна сам (све у свему) вјероватно због тога што вјерујем да ћемо удахнути тој школи душу. Јер, наша је, нова је и волимо је, зар не?!

19,00h Драги дневниче, још једна ствар везана је за моју школу. Знаш, не бих вољела да се оствари оно народно "све што је брзо то је и кусо", заиста не бих...

...

12.02. - Први час. Киша је. Неко каже да прокишњава у сали и још негде ... свашта...

Тамара Перовић III 7

ЗАБИЉЕШКА СА ВЕЛИКОГ ОДМОРА (У НОВОЈ ШКОЛИ)

Календарски је још лето, а овако је хладно. У школу сам дошла мокра, не баш сјајно расположена и сад једино могу да пишем. Заузела сам своје мјесто до прозора, замишљено посматрам облаке и немам намјеру ни да на овом одмору устанем одавде. Свиђају ми се ови прозори, велики су (и чисти) и има довољно свијетла. Наши "прозори у свијет" ... Добро је, бар нема крава. Мислим - оних што пасу... Шта ли је мени данас.

Не знам, сви су нешто чудно расположени, данас у учионици не влада оно наше "лудо" расположење, па и на мене то утиче. Какв ће бити овај свијет кад више не буде нас, ни нама сличних: заљубљених, сањара, пјесника... Надам се да се то никада неће десити. Шта ће онда вриједити велики прозори, нове клупе и музике на одморима? Али о томе нећу да мислим, то не смијемо дозволити. Сад имамо све што нам је потребно, само да ли смо ми заборавили (или, да ли смо то икада и научили?) како то да искористимо? Помало је тешко навићи се на нови пут до школе. Мирис свјеже офарбаних клупа, чисти зидови, чак и огледала у учионицама. Све је то лијепо, само ми се чини да ова наша нова школа нема ону топлоту која грије умјесто радијатора у хладним зимским данима као што је то било у старој. Али зато смо ми овдје, да удахнемо душу нашој новој школи и да сами учинимо да се у њој осјећамо не као гости, већ као у својој кући. Ево, ја сам већ присвојила овај прозор и волим га колико онај у мојој соби.

А ено је дуга на небу... Одавно је нијесам видјела. Да замислим жељу прије него што професор уђе. Дивне ђачке жеље... Ко зна шта ћу пожељети када сљедећи пут видим дугу?

Јелена Тасовац, III 7



Са почетком нове школске године прешли смо у нову школску зграду. Она је много комфорнија и већа од оне старе а и учионице су љепше. У старој школи оставили смо ишаране клупе, похабане столице и столове, поломљена стакла, али ипак понијели смо нешто што ћемо заувјек носити у нашој души и срцу, понијели смо успомене. Оне се лако не остављају и не могу се заборавити. Надам се да мало има оних ружних које бисмо жељели избрисати из сјећања. И у овој новој школи десиле се много тога што ће нам се урезати у памћење и чега ћемо се касније радо сјећати. А сигурно ћемо се радо сјећати и нашег првог сусрета са новом школом, септембра 96. Сви смо тада створили одређено мишљење о њој и ја сам одлучила да неке од гимназијалаца питам за њихово.

Љиљана Килибарда III 6:

Што се школе, као грађевине, тиче помало је необична, али добро је осмишљена и оставља добар утисак. Локација школе је мало коме прилагођена али сматрам да другог избора није било. Надам се и вјерујем да ће резултати ученика бити заиста добри, као и у старој школи, ако не и бољи. А такође се надам да ће сала бити оспособљена за разне спортске активности као и вањски терени чија изградња слиједи. Вјероватно ће бити више простора и за неке секције (драмска, музичка...). За сада немам примједби и уопште не жалим за старом школом. Да је у питању растањак са професорима који су радили у старој Гимназији сигурно би ми било жао, али овако није.

Гога Трипковић, III:

Нова зграда Гимназије ми се веома допада, а такође мислим да је и функционална и квалитетно урађена. Не свиђа ми се то што је сала отворена па може дда дође до извјесних непријатности. Иначе, мислим а ће сада бити много више простора и услова за ваншколске активности. Сматрам да локација није баш најбоља обзиром да пјешачење за неке представља проблем. У овој новој школи осјећам се много удобније и љепше, али ипак у мени, као и у свима постоји носталгија за старом школом.

Ана П. и Милица III 16:

Све што је ново то је лијепо па и наша нова школа. Обезбидјењени су нам нови, много бољи услови. Јесте да нам је мало даља него

она стара али то није важно. Вољели бисмо да можемо и на мале одморе да изађемо из учионице, па макар у ходник. Сигурно се од свих очекује да као и раније показују добре резултате. Никшићки гимназијалци су увијек били фантастични ђаци. Надајмо се да ће тако бити и убудуће и да ћемо показати колико смо заслужили нову школу.

Ивана Копривица 14

Школа ми се стварно свиђа. Веома је удобна и модерна. Једино што ми представља проблем је пјешачење, али надам се да ћу се временом навикнути. Можда ћемо сада, пошто имамо више простора и услова, постизати боље резултате, мада их је увијек никшићка Гимназија постизала и мени је драго што ћу учити у таквој школи. Првих дана су пуштали музику што ми се јако допада па би их ја, у своје и у име мојих другова и другарица замолила да то и убудуће чине.

Марија Савићевић 14:

Школа је супер. Ентеријер је стварно диван. Далеко ми је од куће али то није неки проблем већ што нема стазе, попут шеталишта, до школе. Ја сматрам да би то заиста било потребно да кад је велико невријеме не би ишли кроз околну улицу. Но, надам се да ће и то ускоро бити урађено и да ће нам надлежни изаћи у сусрет као што су и до сада радили. Вољела бих да на одморе пуштају музику, нарочито Елмаг. Иначе, све остало је добро и надам се да ће тако и убудуће бити.

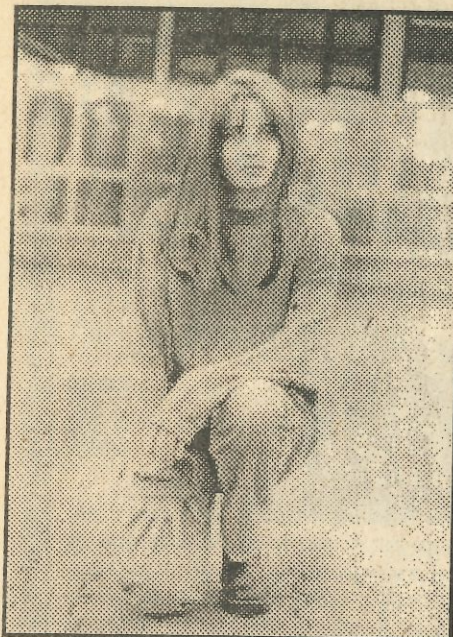
Маја Балетић 14:

Одушевљена сам школом. Много је љепша и од моје основне школе, а такође и од оне старе Гимназије. Локација није баш за похвалу, али мислим да другачије није могло бити. Сигурно би боље било да је негде у центру града, нпр. гдје је сада Дом револуције, али није било услова. Кабинети још нијесу опремљени, а надам се да ће и то бити ускоро јер школа је стварно уређена у рекордном року и то је опремљена веома модерно, што наравно значи да ће и настава бити боља. Бар нам остаје да се тако надамо.

П.С. Кад сам већ поменула сјећања и ја ћу се сигурно некад сјетити да сам септембра 96. урадила ову анкету за "Гимназијалац".

Весна Пејовић III 8

ПРЕДСТАВЉАМО ВАМ МИРЈАНУ БАЊЕВИЋ



НАЈБОЉИ међу НАЈБОЉИМА

Као што је познато Гимназија је једна елитна школа у коју се уписују и уче само најбољи ђаци. Већина њих оправда очекивања и заврши жељени факултет и постане академски грађанин. Ипак, и у Гимназији се издвајају они најбољи, а једна од њих је Мирјана Бањевић. Она је ученик трећег разреда, природно-математичког смјера и из свих наставних предмета има одличне оцјене. Иначе, важно је рећи, да је била ђак генерације у Основној школи "Лука Симоновић". Поред тога учествовала је и на бројним такмичењима знања, како у основној школи тако и сада, у Гимназији. Прије

свега то су такмичења из физике у којима је постигла следеће успеха:

VII разред: прво мјесто на општинском; друго мјесто на републичком

VIII разред: треће мјесто на општинском, прво на републичком (100 п.)

I разред Гимназије: прво мјесто на републичком

II разред Гимназије: прво мјесто на републичком

Затим, учествовала је и на такмичењима рецитатора где је у седмом разреду била прва а у осмом разреду трећа. Мирјана је са својим литерарним радовима учествовала на републичким смотрема где је у сед-

мом разреду била четврта а у осмом друга. Од многобројних такмичења издвојићемо још и републичко такмичење из математике у првом разреду Гимназије када је освојила друго мјесто. И поред свега тога њој остаје доста слободног времена и за друге, ваншколске активности и што је најважније дружење и забаву. Једно вријеме дружило се бавила кошарком и то јој је, како каже, омиљени спорт, а од музике највише воли рок. Воли да чита, а осим књига чита и разне занимљиве часописе. Па, шта на крају рећи осим да јој желимо да и даље постиже овако добре резултате.

Весна Пејовић, III8

ГДЈЕ СУ И ШТА РАДЕ НЕКАДАШЊИ ГИМНАЗИЈАЛЦИ

ИНТЕРВЈУ СА ДЕЈАНОМ МИЉАНИЋЕМ

Сутјеска је поново прволигаш. Прије свега захваљујући доброј организацији клуба и великом броју талената које овај клуб има у својим редовима, један од њих је двадесетогодишњи нападач Сутјеске Дејан Миљанић.

Д.Б. Због чега фудбал? Да ли је код тебе био пресудан само таленат?

Д. Миљанић:

Поред талента, ту је била пресудна и моја љубав према фудбалу који сам почео да тренирам као 10-годишњак. Веома брзо сам прошао кроз селекције од петлића до првог тима, захваљујући у првом реду тренерима, покојном Зековићу, затим Ненезићу, Кузељевићу и сада Пејовићу.

Д.Б. Због повреде си дуго био ван састава првог тима? Да ли је повреда санирана?

Д. Миљанић:

Повреда и операција кољена су ме знатно омеле у мом даљем напредовању. Међутим, повреда је санирана и почео сам поново да тренирам што је довело до мог поновног повратка у тим. Сада кад добијем шансу увијек затресем мрежу.

Д. Б. Недавно си био позван за репрезентацију Југославије до 21. године. Да ли су твоје жеље усмјерене ка игрању за први тим репрезентације?

Д. Миљанић:

Наравно, да су моје жеље усмјерене ка игрању за први тим Југославије. За сада, играм за младу репрезентацију, већ у децембру играмо против Чешке репрезентације.

Д.Б. Да ли те и даљи планови вежу за Сутјеску?

Д. Миљанић:

Не, добио сам примамљиве понуде из иностранства, у првом реду Швајцарска и Француска, а што се тиче домаћих клубова ту је Црвена Звезда и Партизан.

Д.Б. И питање за крај. Шта мислиш о новој Гимназији?

Д. Миљанић:

Мислим да је перфектно урађена и да је то управо оно што треба нашем граду, а што се тиче гимназијалки мислим да су најљепше и најбоље дјевојке у граду.

Ово је био кратак интервју са Дејаном Миљанићем, фудбалером Сутјеске и будућим студентом. Надамо се да ће се његове жеље испунити и желимо му сву срећу на путу успјеха.

Данијела Баговић III7

ЧЕКАМ

Чекам своју
звјезду њадалицу
да кроз њен несјајући сјај
болом своје душе
испишем једну жељу.

Чекам своју
чаробну њишцу
да њоклони ми
чаробно њеро
које ће масишлом мојих суза
њисаји њоезију.

Чекам своју
блишаву дуђу
да исилеише ми
мост до њвог сна
мојом најдражом бојом.

Чекам своје
мало чудо
да њрешвори ме у
сунчев зрак
да њи се увучем у око.

Чекам своје велико чудо
да њребивори ме
у дуђу на њвом небу
високо, високо, високо.

Тамара Перовић III 7

МОЈИХ СЕДАМНАЕСТ ГОДИНА

Пролази дјетињство. Неуморно. Заувјек. Узалуд га човјек моли да се врати. Оно једноставно одлази. Оставља укус првих љубави и болова, неких плавих чуперака, заборављених споменара... Стигла сам до седамнаестог стабла у дрвореду живота. Негдје тамо у магли сјећања, уморно сакупљам трагове своје прошлости. Осјећам неку лагану несигурност. Дијете и мени стрепи од уласка у свијет одраслих.

Наиће тако нека врелина у сутону и покрене струне, најтананије жице људских живаца и осјећања. Човјек је тако увијек сам. Него то није ни боље ни горе него остало у животу. Гдје сјутра? Уопште да ли сви људски напори остају незапажени под тим равнодушним небом?

Треба одрасти. Од дјетета постати човјек. Неко кога ће питати, тражити одговорност, неко ко ће или оправдати или изневјерити очекивања. Будући инжењер, умјетник, лекар... И видим у даљини мостове и путеве, и видим дане и ноћ, куда упутити себе, развјетати дијелова снова, надања, хтјења, жеља.

Ходам кроз ноћ. У мени струји живот милиона срца. Осјећам да су ми ноге огромне, мисли некако другачије. Не застајем више пред заласком сунца, нечије плаве очи одавно више не носе радост и знам, мијењам се. И знам ових седамнаест година имам данас и само данас под овим сунцем. И имам хиљаде бијелих голубова мира за свакога, жуљеве од лопате, и много тога, срећног у животу. Кад улазите у мој свијет разоружајте се, јер ја ћу се бранити. Јер, ово је мој свијет ја другог немам. Зато сви пред прагом моје младости, очистите ципеле не унесите блато на шарен тепих мог живота.

Х. Росандић III 2

СИВИЛО У НОЋИ

Сједим у сивој, тијесној соби
а из срца ми ведрина лапи,
низ прозор клизе, у нереду
кристално чисте кишне капи.

Напољу тмурно, сивило тужно
понеко лице вири из капута,
и једно псето мокро и јадно
виз улицу без журбе лута.

Поглед ми даље кроз поноћ шета
и старац један пажњу ми мами,
уморно лице и очи болне
некако чудно сјаје у тами.

Сјео је ту, на тротоару
не мари за кишу, све му је равно,
као да размишља у себи, сјетно
какав је био некада давно.

Сједим у сивој, тијесној соби
а из срца ми ведрина лапи,
низ прозор клизе, у нереду
безбрижне, ситне кишне капи.

Бојан Крунић III 3

ЗА ДУШУ, КОЈУ НИКО НИЈЕ ОСЈЕТИО

Родила се плачући, и мислила живот је
љепши. Није знала да ће умирати са
осмијехом.

Али, кад међа између живота и смрти
буде најтања све оно што је чинило
стварном прећи ће у грумен глине
ужежене и све ће то прекрити пепео и
прах.

Вољела је, па шта...!?

Живјела је за љубав и умријеће за њу.

Јер оног ко никада није осјетио зрно
љубави, неће ни знати шта је блаженство
у младости.

Смијаће се све док буде умирала
а сви ће јој завидјети.

А вјерујте, нико је није ни осјетио.

Јосиповић Ана III 9

УЧИНИ МЕ ГРАДИНАРОМ СВОГ ЦВЕТЊАКА

Рабиндранат Тагоре (1861-1941), у индијској књижевности једна од најзначајнијих појава, добитник Нобелове награде (1913) тачно прије 70 година боравио је у нашој земљи. У Београду је одржао предавање под насловом "Значење умјетности" и том приликом се представио југословенској читалачкој публици. Везивни елеменат између двије личности (пјесник-читалац) јесте само дјело. Јер сам Тагора истиче "да човјек у умјетности открива самога себе, а не предмете". Тагорин пјеснички свијет овом приликом представљамо низом збирки лирских пјесама које у избору представља "Градинар". Код Тагоре постоји порив који је априорно животно позитивно одређен мотив - љубави. Ослонац љубави сагледава се у широком регистру тог осјећања. Љубав према жени, према дједи, према отаџбини, према природи, према животу уопште. Имао је вежно осјећање за природу која оставља утисак носталгичне чежње за дјетињством и завичајем.

"Сјећам се једног низа кокосових палми
пјед зид наше куће, како машу гранама
према сунцу које се рађа, оне су ми биле др-
угови, живи као што сам и ја био".

Жена заузима посебно мјесто у Тагориној поези-
ји, у њој је извор свјетлости, она је поезија сјаја
која се префињено ствара из пјесникове интимае.

"Једним погледом из твојих очију, лепа
жено, могла би заплениши сво богајство
пјесама које се разлеже са пјесничких ха-
рфи!".

Али за славу њину ти немаш слуха, што-
га дођох да славим тебе.

Пред ноге твоје могла би понизиши нај-
селије главе на земљи.

Али оне које ти изабра, твоји љубавни-
ци и обожаваоци, не познају славу, зато те
славим ја.

Лепота твојих руку додиром би својим
покрила славом краљевски блесак.

Али ти је ушребљаваш да чистиши

прашину и одржаваш чисто свој скромни
дом, зато је моје срце испуњено поштова-
њем".

Све његове емоције и мисли најбоље ће потврди-
ти стихови из "Градинара" чији је избор дат

"Често се чудим где леже скривене међе
сознања између човека и животиње чије
срце не зна да говори.

Кроз који је први рај, једног далеког ју-
шра свејскога стварања, проишчала скр-
омна стаза, на којој се њихова срца сусре-
тоше?"

Трагови њиховог верног корачања нису
уириши, мада је њихово сродство заборав-
љено.

Али се одједном тамно сјећање буди за
музику без речи, и животиња гледа човјека
у очи са нежним поверењем, док човек
сипуши свој поглед у њене очи са веселом
наклоношћу.

Изгледа да се оба пријатеља сусрећу под
образицама и да једва један другог познаје".

Рабиндранат Тагора је сматрао да ће његова пјес-
ма бити "трајна", па се у посљедњој пјесми Гра-
динара обраћа читаоцу који ће послје сто година чи-
тати његове пјесме

"Ко си ти, чистиоаче, који ћеш после једн-
ога столећа читати пјесме моје?"

Не могу ти послати ни један цвет од
овог пролећнег богајства, ни једну пра-
ку злаћа са ових облака горе.

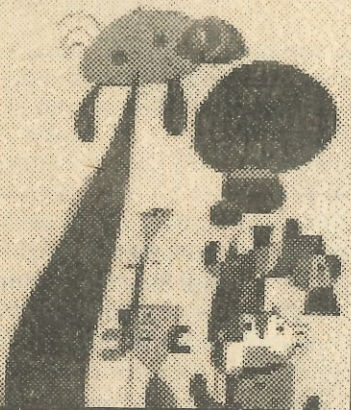
Одговори враћа своја и гледај у даљину.

У свом цветном врбу скупилај мирисне
стомене на минуло цвеће пре штошину ље-
та.

У радости свога срца да осетиши живу
радост која је певала једног пролећнег ју-
шра - шаљући свој весели глас преко штош-
ину лета".

В.К.

Gabrijel Garsija
Markes
STO GODINA
SAMOŠE



СТО ГОДИНА САМОŠЕ

тничким мајсторством да бисмо се морали сложити са мишљењем једног критичара који каже да "Сто година самоше" јесте нека врста Дон Кихота виђена очима Раблеа.

1988. године Маркесу је додијелена Нобелова награда за књижевност.

"Хосе Аркадио Буендија проводио је дуге кишне месеце зашворен у собичку који је, да га нико не би могао ометајући у његовим експериментима, саградио на крају куће. Сасвим је зајосијавио домаће обавезе, сјајао ноћима у дворишту, мојирио јуи звезда и умало није добио сунчаницу када је хтео да пронађе шачан метод за одређивање поднева. Када је постојао сиручњак за руковање инструментама, сиекао је предсјаву о васиони, шшо му је омогућило да илови неознајним морима, да посеђује ненасељене пределе и да усисјавља везу са дивним бићима, а да при шом не мора да ције из свој собичка. У шо време сиекао је навиком да говори сам са собом, шејајући по кући, не зарезујући никога, док су Урсула и деца грбачили у вршћу, чувајући банане, маланге, јуке, њаме, аујаме и илави парарајз. Изненада, без икакве најаве, његову грозничаву делатност заменила је нека врста занесености. Неколико дана био је као ошчињен и понављао шашајом за себе безброј узбудљивих слушњи, не верујући соисјавеном разуму. Најзад, једног децембарског ушорка, за време ручка, осло-

бодио се једним пошезом свеколикој бремена својих мука. Сијурно ће се деца до краја животи сећајући величанствене свечаности када је њихов ошач, дрхтећи од грознице, исцрљен дугим несјавањем и болесним машањем, сео у чело сшоло и саошшио им своје ошкриће:

-Земља је округла као поморанца.

Урсула је изгубила сирљене. "Ако треба да полудиш, полуди сам", викнула је. "Али не покушавај да деца најуниш главе својим циганским мислима".

Хосе Аркадио Буендија, равнодушан, није дозволио да га уилаши очајање његове жене, која му је у насшуйу беса асиррлабију и срушила на шод.

Нашравио је други, сакуишо у својој собици мешшане и показао им, уз шшорије које нико није разумео, могућност поврашка на шачку поласка, ако се илови увек према исшоку. Цело село било је већ убеђено да је Хосе Аркадио Буендија померио шамешу, а онда је дошао Мелкијадес и посшавио сшвари на своје мешш. Јавно је узддигао до небеса шамеш овог човека, који је чисшим ашпрономским домишљањем изградио шшорију већ шроверену у шракси, иако до шшад неознајни у Маконду а као доказ свој дивљења дао му је шоклон који ће имаши јак ушшцај на будућност села: једну алхемијску лабораторију".

В. Р. С.

Габријел Гарсија Маркес, рођен у Аракатаки, Колумбија, 1928. године, свакако је један од најмаркантнијих писаца модерне књижевности. Као своје непосредне учитеље сам Маркес помиње Хемингвеја, Фокнера, и Кафку. "Када сам први пут прочитао Кафкин "Преображај", и у њему видео како се Грегор Самса претвара у бабашвабу рекао сам себи: ако се то тако ради онда и ја имам шта да кажем". И доиста из књиге у књигу, почињући са "Отпадницима" преко "Сахране велике маме" и "Пуковнику нема ко да пише" и све до славног романа "Сто година самоше", Маркес је градио једну имагинарну географију и имагинарну историју и све то смјестио у књижевно свјетско село које је назвао Макондо.

У Маконду у којем живи и мртви размјењују пошту примијењено је једно начело постојања (и писања) који су критичари назвали магичним реализмом. Захваљујући овом начелу Маркес је био у стању да у само неколико стотина странаца и у раздобљу од сто година изложи историју људског опстанка - историју која почиње са Стварањем и, сасвим природном завршава Апокалипсом. У суштини Маркес је на овај начин дефинисао можда темељни мит људског бића - мит о људској самоћи али је он то учинио са таквим умје-

Шарл Бодлер

"НАПУКЛО ЗВОНО" И "АЛБАТРОС"

Шарл Бодлер, највећи pjesник француске књижевности, човјек ружног животног искуства, написао је дјела велике умјетничке вриједности. У својим pjesмама дао је одушка сјети, незадовољству живљења. Тежио је идеалу среће, задовољства, а увијек је био на дну. "Уклети pjesник" је синтагма, која можда, најбоље одговара Бодлеру.

У pjesмама је обично износио своју поезију. У мисаоној pjesми "Албатрос", Бодлер нам даје представу, не само њега као pjesника, већ свих pjesника, који теже нечем бољем, вишем. Он сматра да је pjesник изнад материје, изнад стварног свијета, тако да он међу обичним људима, који не могу да схвате њега као личност, његову поезију једноставно - нема шта да тражи.

Он проналази сличност између pjesника и албатроса, поносне птице. У почетку је дат њен опис, у свој њеној величини и снази. Међутим, касније, она баш као и чов-

јек доживљава увреде и понижавања. Стихови:

"... На њу сјуиан и
земљи невичан
дивовска му крила
сметјају да крочи..."

указују на његову спутаност, збуњеност, једноставно - на пораженост, када је међу људима. Он је једино сигуран када је у своме царству, царству поезије ирационалног. Ништавило живота условила је да се не осјећа сигурним у реалном свијету. "Краљ азура" како Бодлер у pjesми назива себе, је као идеју pjesме имао да покаже разлику pjesника од реалног, у чему је сигурно, и успио.

Још једна од pjesама, у којој износи своју судбину, је pjesма "Напукло звоно". Сам наслов указује на стање његове душе, пролазност живота. Постепено нас уводи у душевно стање. На почетку pjesме са носталгијом, чежњом, жали за минулим дани-

ма, младошћу, животом.

У pjesми постоје двије тематске цјелине. Елегичним, одмјереним тоном, постепено нам даје контраст у односу на први дио pjesме. У другом дијелу указује на осјећање туге, безнађа, смрти. То је његов глас, глас налик на "вапај старог рањеника", а слика је сама по себи беживотна, готово безнадежна.

И тако је Бодлер, губећи наду у живот, стварао дјела, која и данас, упркос времену, а захваљујући његовој генијалности, живе у великом сјају и остављају снажан утисак.

"ВЕЗЕ"

У pjesми Везе Бодлер излаже стваралачку поезију симболизма, чији је најзначајнији pjesник. У основи симболистичке поезије лежи схватање да сви предмети, појаве и опажаји спољашњег свијета нијесу ништа друго него симболи.

Па исто то Бодлер излаже у овој pjesми. За њега је природа храм како каже: "Гдје мутне ријечи слијећу". По овим ријечима може се претпоставити да је Бодлер природу видио као велико свето мјесто гдје сви оста-вљају своја почињена зла и гдје се свима опрашта. Кори-

стећи изразе "шуме симбола" приморава читаоца да открива дубинске везе којима могу најбоље да се изразе суштина људи и ствари, односно суштина људи и симбола. Можда Бодлер хоће овим да каже да су pjesници само људи, а сви остали су симболи за pjesника.

У другом дијелу pjesме Бодлер користи стилску фигуру карактеристичну за симболичку поезију, синестезију. Кориштећи ову стилску фигуру pjesник сједињава све те звукове мирисе, боје и свежлости. И тако ствара везу између наших чула и нашег духа.

Даље се објашњава какви могу бити мириси. У прва два стиха треће строфе Бодлер успоставља везу између чула мириса и чула вида, а исто тако и између чула мириса и чула слуха, када каже:

" Неки су мириси ко њуи
де-чја свежи,
Зелени ко њоља, благи ко
обое"

Конечно у последњем стиху pjesник директно ствара везу између чула и духа, а то је у ствари инспирација.

Здравко Делић, III 5

"... У СВАКОМ СЛУЧАЈУ БИО ЈЕ САМО ЈЕДАН ТУНЕЛ, МРАЧАН И УСАМЉЕН: МОЈ ТУНЕЛ, ТУНЕЛ У КОМЕ ЈЕ ПРОТЕКЛО МОЈЕ ДЈЕТИЊСТВО, МОЈА МЛАДОСТ, ЦЕО МОЈ ЖИВОТ"

Од кућа без слика тужније су само куће без и једне књиге. А оне су честе. Чешће него што мислимо.

Међутим, терор регала у ентеријерима учинио је од великог броја људи изненадне купце комплета сабраних дјела писаца које никад нијесу читали; комплета купљених не из љубави према класици, већ због боје корица која се слаже са тепетима или тросједом. Има много учених људи који презиру куповање свих књига текуће продукције. Има врло мало књига којима се можемо вратити. Многи људи који иначе купују књиге, а не читају их, правдају се недостатком слободног времена. Каква заблуда! Чита се онако како се живи. Свакога дана књиге нам помажу да издржимо емотивне кризе, јер у њима читамо о судбинама сличним нашим. Читање је нека врста предаха, када се окупљамо у себи и одлучујемо на коју ћемо страну кренути. За сигурног водича у часовима досаде и депресије који ће вам једно суморно вече претворити у праву малу интимну свечаност, предлажем аргентинског романописца Ернеста Сабата, Ками, Квазимодо, Сартр, Тромбович и Надо писали су с дивљењем о свом "анти-Борхесу", који се сматра највећим писцем метафизичке прозе у Јужној Америци.

Е. Сабато је докторирао је филозофију и филозофију на Универзитету Ла Плата. Напустивши блиставу научну каријеру, што изазива шок у научним круговима, посвећује се књижевности и улази у најсјасније сазвезђе латиноамеричке литературе.

Роман "О јунацима и гробовима", саставни дио замишљене трилогије којој припадају "Тунел" и "Абадан, анђеол уништења", Томбрович је окарактерисао као "роман чије се читање завршава у четири изјутра". Овдје немамо посла са идејама, већ са страстима, перверзијама, опчињавањима, обредима: укратко, са читавим свијетом једног писца који себи крчи пут ка апсолутном. У овај роман улази све: историја, психоанализа, филозофске расправе, кризе религиозне сви-

јести, расправа о Борхесу, мушкарац и жена, Јевреји итд, што указује на дубину пишчевих опсесија и њихову сталну присутност у његовом духу. Роман је подијељен на четири дијела: "Змај и принцеза", "Невидљива лица", "Извјештај о слијепима" и "Непознати бог", чији се наслови односе на склоп дугих значења. Главни јунаци романа су Александра и Мартин који се јављају већ у тунелу као Марија и Пабло, затим Бруно који у четвртој дијелу преузима улогу главног јунака, и Фернандо, главни јунак "Извјештај о слијепима", дијела који је у ствари самосталан роман, по улози сличан глави "Магично позориште" у "Степском вуку" Х. Хесеа. Фернандо Видал представља демонску страну човјекове личности осуђену на вјечне муке; то је један од највећих бунтовника латиноамеричке књижевности, раван Ивану Карамазову. То је побуњеник против Бога и табуа које друштво поштује, лажне невиности и добродушности, чији хумор подсећа на хумор Пикаса и Џ. Џојса. То је црни хумор чији циљ није да изазове смијех. Због напада на грађански морал Фернандо самог себе назива хуљом, али сматра да је он бар поштенији од већине људи и да може да оправда своје преваре: "Јесу и биле су то прећутне, случајне, пролазне преваре у служби једне дубоке истине, једног немилосрдног истраживања. Ја сам истраживач зла". Позната је његова расправа са Инес Гонсалес, професорком историје:..... "Госпођица Гонсалес је планула:

"Човјечанство ће надвладати све. Страхоте! а незнање ће на крају морати да попусти пред науком и знањем.

- Религиозни дух је данас јачи него у 19. вијеку - примјетних смирено и перверзно.

- Мрачњаштво сваке феле ће на крају поклекнути. Али ток напретка подразумијева незнатна заостајања и лутања. Малочас сте поминули теорију о Постању. Ето вам примјера шта је све наука кадра да учини у борби против религиозних

митова.

- Не видим да је теорија деловала поразно. Госпођице, ако је Бог свемогућ, шта њега кошта да створи свет за шест дана и поразбаца ту и тамо костуре неколико мегатеријума не би ли искушао људску вјеру или глупост?

Хајте, молим вас! нећете ме ваљда уверавати да озбиљно схватате тај софизам. Терате шегу са мном.

- Не шегачим се. Само кажем да она не доказује непостојање Бога као што не одбацује ни стварање света за шест дана.

- Кад бисте ви одлучивали, ни школе не би постојале. Ви сте зацело присталица неписмености.

- Немци су 1933. били један од најписменијих народа на свету. Када људи не би знали да читају, бар их не би свакодневно заглупљивале новине и ревије. На жалост, чак и да су неписмени, ту су и друга чуда напретка: радио и телевизија. Деци би требало пробити бубне опне и ископати очи. Али, тај програм би се тешко дао извести.

Ах, сада ћете ми доказивати да је данашњи човек у горем положају од старих Римљана.

- Зависи. На пример, не верујем да је јадник који осам часова ради у некој топионици под надзором електричних уређаја срећнији од каквог грчког пастира. У САД-у, том рају механизације, две трећине становништва су неуротичари".

Фернандо се подвргава том начину живота да би се ослободио зла. Његова опчињеност да га прогони Секта слијепих док она прогони њега, на самом крају се рјешава његовим покајањем.

У овој трилогији нема природног хронолошког реда, са природним протицањем времена, које је од изувише малог значаја за пишчеву тежњу ка универзалном.

"Провео сам 24 године свог живота у Аргентини. Не знам ни једну другу књигу која боље упућује у тајне латиноамеричког сензибилитета, у његове тајне, фобије и фансинације..." В. Гомбрович.

Ана Бабовић III

ЉЕТЊИ КОКТЕЛ СВИЈЕТА КОМПЈУТЕРА

Многи теоретичари сматрају да живимо у ери друге ренесансе. У њеном средишту је рачуварска технологија која обезбјеђује ширење информација и комуникација.

Када би неко покушао да нагласи значај информатике и компјутеризације у вијеку који полако приводимо крају, обично би говорио како ће се за неку годину у сваком разговору о запослењу обавезно поставити питање "Умијете ли да користите рачунар"? Али не брините - неће, јер онога тренутка када се стекну услови да такво стање ствари постане реално, сви ће већ знати да користе рачунар и питање ће постати сувишно. Исто као што данас сви знају да укључе телевизор (а нико своју потешцијалну секретарицу не пита да ли зна да укључи телевизор), сви ће знати да раде са рачунаром, сви ћемо радити на рачунарима, све ће бити рачунар. Примјена рачунара је једно од битних обиљежја нашег времена. У науци и техници свако рјешавање задатака представља одређену тешкоћу, али са рачунаром је све много лакше, јер рачунар достиже брзину рачунара преко 100 милиона операција. Управљање хемијским процесима, васионским бродовима, производним процесима се постиже овом машином.

Међутим, већина сјветских произвођача компјутерских игара, конзола и овога љета је издала своје компјутерске енциклопедије. Љетњи коктел сачињавају игре великих дистрибутера "Anglia", "Soft Key", "Dorling Kindersley", "Saxis", "Europress", и незаобилазни IBM. "Sony" је заступао своје актуелно мјесто PlayStation. "Sega" се посветила више аутоматима а "Amiga" је дефинитивно мртва.

Вјероватно сте много пута чули реченицу "фудбал је најважнија споредна ствар на свијету". Сада су мултимедијалне видео игре пре-

узеле ту ласкаву титулу. Посебно је интересантна опција замјене националних репрезентација. Без обзира које репрезентације будете изабрали између 49 националних селекција (од А до Ф) увијек можете гледати утакмице у којима рачунар води оба тима. На избору је 16 различитих типова играча: голман, по пет из одбране, средњег реда и напада. Као помоћ при избору треба да вам служи број са десне стране играча, који означава његов рејтинг. Најбоље оцијењен наш фудбалер је Саво Милошевић. Да ли због тога што игра уз емљи произвођача или је прсте умјешао и неки "гробар" не знам (наградно питање: за кога навија аутор текста). Фудбал је игра варијација. Тако постоје четири врсте додавања лопте и више различитих стилова шута, укључујући и маказице и шут петом. Могуће је одиграти куп или лига првенство. За игру је потребан РАМ са 8 МБ.



Појава убилачког инстинкта добро је позната свакоме ко је бар једном у школи "попио" јединицу ни крив ни дужан, или остао без струје усред писања важног текста на рачунару (овим другим искуством може се пихвалити аутор ових редова). Killer instinet је издање "Нинтенда". Једино што мало руши до-

бар утисак јесу прилично компликоване комбинације за извођење симбола технике (серије везаних удараца). Затим, магилни ударци бораца који се боре у мрачном амбијенту песницама, канџама. Ту присуствују зомби, чаробњак, робот, ликангроп (тај не само да мисли да је вук, већ и изгледа тако)...

... И тако редом, гомила новца се троши на обуку, курсеве, књиге... Како превазићи отпор који просјечан човјек има према коришћењу рачунара? Питање на које још немамо одговор.

Марија Миловић III 8

РАДОН И Његови ПОТОМЦИ НАШИ УКУЋАНИ

(ПРОФ. СТАНКО ДАПЧЕВИЋ)

Када се 1907. године састало Канадско астрономско друштво познати нуклеарни физичар Ернест Редерфорд између осталог је рекао: "Морамо знати да сви ми константно удишемо еманацију радона и торија, продукте њиховог распада и јонизовани ваздух. Неки научници тврде да присуство радиоактивних материја и јонизованог ваздуха у атмосфери може, вјероватно, играти одређену улогу у физиолошким процесима".

Радерфордове сумње су сумње и других научника тога времена који су се међу првима сусрели са енергијом атомског језгра, могућношћу његов коришћења, непознаницама дјеловања на људе - тренутног и дугорочног. Када је инертни гас радон (Rn) у питању, дилема је разријешена: ово је ра-

диоактивни гас који, на основу анализа свјетских истраживања, и те како утиче на здравље човјека и један је од узрочника леукемије и рака плућа. Данас се поуздано зна да се ризик обољевања од рака плућа знатно појачава са удисањем потомака (продуката) распада радона природног поријекла.

Испитивања концентрација радона у животном и радном простору, у ваздуху и подлози, у Црној Гори су тек однедавно актуелна и спроводе се, углавном, на Одсеку за физику ПМФ-а у Подгорици, али и у сарадњи са другим научним институцијама Републике. Недостаје права информисаност становништва о овом проблему кога, као и све остало што се може назвати радиоактивним, априори прати страх. Циљ овог текста је, дакле, навођење основних претпоставки не-



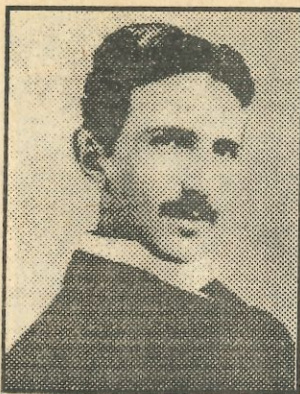
Радонместор

чега што је значајан чинилац нашег живота (и здравственог стања а о чему се још увијек мало (или нимало?!)) зна.

Шта је, у ствари, природна радиоактивност?

Најједноставније објашњење било би: природна радиоактивност је појава да се радиоактивни материјали сами по себи распадају емитујући α , били β зраке. О природи и карактеристикама ових зрака неком другом приликом За проблем који се овдје разматра важни су емитери (а алфа честица је језгро хелијума са два протона и два неутрона).

"ПОГЛЕД БЛАГ, А ДУБОК И ПРОДОРАН, ДА ВАМ ГЛЕДА У ДУШУ! ПУН НЕКАКВОГ МИЛОСРЂА И СЕТЕ. ТЕСЛА ИМА ОЧИ ХРИСТА."



Одрастао у необично вријеме, под необичним околностима и утицајем двије снажне личности - својих родитеља - Тесла је био предодређен да и сам буде нешто необично

Готово да нема часописа који нас није упознао са Теслом - генијалним научником, али врло мало знамо о Николи - човјеку сувише њежног срца, опседнутог голубовима.

Са само три године, мали Никола, на велику радост човјечанства, кроз игру је закорачио у свијет електрицитета, у коме ће провести већи дио свог живота. Док су друга дјеца мачке доживљавала као играчку, Никола се заинтересовао за чудесне свјетлуцаве варнице које би се јавиле при додиру његове чаробне руке и мачковог репа. Већ тада је размишљао: "Да ли је природа велика мачка? Ако јесте, ко је вуче за реп. То може бити само Бог". Још прије поласка у школу, реализовао је своје прве идеје сам је замишљао и правно удице за жабе, покушавао да искористи природну енергију гундеља да би служила човјечанству. Тесла је одрастао читајући Гетеа и Шилера из очеве богате библиотеке. Гутао је књиге са таквом страшћу да га је отац морао обуздавати. "Отац ни то није допуштао и побјеснио би кад би ме ухватио да читам. Кад је установио да кришом читам, посакривао је све свијеће. Није желио да покварим очи. Али, ја сам скупљао лој, правио фитиље и одлијевао лојнице. Ноћу бих зачепио кључаоницу, пукотине на вратима и често чи-

тао све до зоре".

Тесла је био неуморни радник, радио је до посљедњег часа, али за све је желио подршку јавности. Она га је некад подржавала, некад опоравала и из захвалности кратила као старог чаробњака из Менло парка. Оно што је за друге био само сан или налик бајци из 100. ноћи, за Теслу је била блиска будућност. Његове замисли о електричном возу који постиже брзину од 300 км на сат пожуриле су деценијама унапријед и тек су почетком 80-их година овог вијека реализоване у Јапану и Француској. Човјек који је на огради своје експерименталне станице ставио натпис: "Нека изгубе сваку наду они који улазе", први је у историји направио фотографију са флуоресцентним свијетлом. Одашљач који је направио у Колораду, Тесла ће касније прогласити својим највећим проналаском. САД су сматрале да Руси користе управо овај Теслин проналасак да би утицали на мождане таласе, на промјене временских прилика, топљење ледника. Извор његових идеја, био је непресушан и Тесла је намјеравао да омогући комуникацију са Марсом. Такође, био је преокупран идејом да конструира аутомат који ће бити његова механичка копија, и у њега пренесе сопствену интелигенцију и начин размишљања.

Истина, Тесла је волио да привлачи пажњу. Причао је да може да расплови земљу, сруши Бруклински мост, поиграва се са зградама у изградњи качећи на њих осцилаторе, изазивао је вјештачке земљотресе и са правом у полицији стекао репутацију сумњивог лица.

219 је мали јер се брзо распада (период полураспада му је 3,9 s) па нема времена да доспије у околну средину.

У слободној атмосфери радон се брзо расијава. Када доспије у затворену површину, у станове или подземне рукопе на примјер, тамо се могу уочити велике концентрације. Важно је истаћи да је на тим мјестима концентрација радона обрнуто сразмјерно брзици вентилације дотичног простора.

Удахнути радон се због своје "лијености" не везује за ткиво, његова растворљивост је мала па је и радиотоксичност незнатна у односу на радиотоксичност негасовитих продуката његовог распада - Ро (полонијум), Ви (бизмут), Рв (олово).

Њихов кратак период полураспада (искључујући Pb-212) доприноси да се они, наталожени у респираторном тракту, у њему и распаду, повећавајући тако дозу перманентног озрачавања (постају тако унутрашњи извор озрачавања) у основном бронхијалном епителу.

Управо због овога у неким земљама свијета (САД нпр.) при градњи објеката се претходно испитује радон из тла и грађевинског материјала, препоручују мјере заштите које

Мало је познато да је љубав према науци, којој је посветио цијели живот, једино надјачала љубав према голубовима. У своју хотелску собу доносио је болесне птице: једнима су била повријеђена крила, другима ноге, трећи су имали гангрену, али свима им је сигурно било много лакше када би бригу о њима преузимао такав геније као што је Тесла. И управо голубови су били Теслина највећа опсесија. Међу хиљадама које је хранио, била је и једна бијела голубица са свијетлосивим пјегама на крилима. Тај голуб је био радост мог живота... Волио сам ту голубицу као што мушкарац воли жену, и она је волела мене... Када је тај голуб умро нешто је нестало из мог живота...

Овај бесмртни геније који је још као дјечак логаритме знао као пјесмицу, волио бројеве дјеливље са 3, грозничаво се плашио прљавштине, пио је вино у малим количинама, био интимнији са Марсовцима него са женама, а највеће задовољство - "рајско уживање" причинјавале су му карте: "За мене је врхунац био да сејдем и играм карте".

Умро је на Божичић 1943. године, сам, у хотелу у коме нико није знао ко је он.

Стоји стабло
стоји српство
љуби стабло, сине врли
свака грана српског стабла
Тесли тепа
Теслу грли.

Жељка Пјешивац III 8

Три фамилије (низа) природног радиоактивног распада образују радионуклиди који су радиоизотопи (језгра једног те истог елемента са истим бројем протона а различитим бројем неутрона) тешких метала: U, Th, Ra, Pu, Bi, Pb. У сваком од низова постоји по један сегмент који је изотоп радона:

U-238...Ra-226...Rn-222 (радон)

U-235...Ra-223...Rn-219 (актион)

Th-232...Ra-224...Rn-220 (торон)

Због тога што се родитељски (матерински) атоми могу наћи у свим природним материјалима, руде, тло, грађевинске конструкције, као и материјали који садрже радионуклиде "родоначалнике" фамилија, могу а испуштају радон у околни простор и у околни ваздух.

Релативно мали допринос укупној концентрацији радона у ваздуху даје радон из океана и мора, подземних вода, природног гаса, геотермалних извора и радон који се може јавити при сагоријевању угља.

Посебно је важно еманирање Rn-222, чији је период полураспада (вријеме за које се половина почетног радиоактивног материјала распадне) 3,8 дана и Rn-220 (Тн) чији је период полураспада 55 секунди. Утицај Rn-

утицај радона своде на минимум.

У различитим истраживачким центрима развијене су различите методологије мјерења концентрације радона. Код нас у Црној Гори досад су вршена експресна мјерења (посебним радиометром) која одмах дају резултат - концентрацију радона изражену у Bq/m³, и интегрална мјерења, много тачнија и поузданија, са детекторима (на слици) направљеним за ту намјену. Такав детектор се постави у радњи или животни простор, одстоји неко вријеме (у зависности од процјене ситуације - неколико дана или неколико седмица до пар мјесеци, као и у зависности од годишњег доба - јер су зими концентрације радона максималне - због затворености просторија, а лјети минималне), затим се да филмова који су смјештени унутар ове пластичне кутије, такође посебним методама, читавају алфа трагови и рачуна концентрација радона.

Без обзира на резултат **провјетравајте ваше просторије!**

Невенка Антовић, проф.
Природно-математички факултет
Подгорица

УЗ СЕПТЕМБАРСКЕ ДАНЕ КУЛТУРЕ



Септембарски дани културе успјели су да окупе ствараоце какав је и Станко Зечевић, професор на Факултету ликовних умјетности на Цетињу. На свечан начин, уз велику посјећеност у галеријском простору Дворца краља Николе својим суграђанима представио се са десетак слика већег формата и двадесетак цртежа које иначе излаже први пут.

И овога пута није одступио од оног, за њега већ одавно препознатљивог: обнажене грације залећеног погледа у првом плану са добро истакнутим ногама и чипканим чарапама које својим покретима, положајем или ставом, изазивају благе еротске набоје". И сам Зечевић каже да његује фигурацију са присутном еротиком. Неизоставно је поменути животиње, као обавезан детаљ, воће што је заиста посебна симболика, као и закржљало биље скоре у распу што самој слици аје тежину. Његове слике никада не излазе изван круга хладног ентеријера, док су позадине у врло амним нијансама сиве, плаве

и црне. Али, оно што даје посебну чар његовим дјелима је уношење нароних мотива, сиротињских застора, ћилима, шкриња, предмета карактеристичних за нека подручја наше земље, као и луксузног намјештаја и удобних стилских фотеља. Све ово личи ми на спој, везу, између његовог дјетињства, родног краја и различитих средина у којима је боравио. Остао је својствен своме стилу, не признајући савремене тенденције али свакако са укусом за модерно. Почев од детаља, којима пуно придаје пажњу, до композиције све је мајсторски урађено.

Међутим, много више су ме импресионирале графике, можда због угоднијег простора или чак због освјетљења, али ти ликови, ти старци избораних лица, грубих руку дају утисак постојања, неког чудесног свијета. Само привидно (зато што имају лица, удове...) подсећају на реална бића, док њихов израз лица, положај руку, поглед, допире из тајанствених дубина, нама непознатих димензија. "Слојевите и вишезначне Зечевићеве слике успо-

стављају комплексну релацију с публиком, независно од суштинности сензибилитета и интелектуалности појединца, у фокусу су интересовања, а он постаје лауреатом низа значајних и високих награда и признања. Доиста, његова остварења потврда су става да истинске и велике креације у сликарству настају из властите крви.

У сваком случају, ово је било само моје мишљење, мој утисак, јер није лако проникнути у филозофију ствараоца нити разумјети поруку коју настоји да саопшти.

Љубица Биговић III 8



(НЕ) КУЛТУРА

већ показује своје налицје. Закопавају се некоко љепота и племитост дубоко у човјеку и као да не могу да нађу прави пут и угледају свијетло дана.

Надам се да дијелимо мишљење да живимо у времену искривљених вриједности, пошто то може да се види једним обичним обртом око себе. Најгоре је то што се млади залуђују безвриједним стварима и стварају себи идоле у људима који чак и не знају шта значи ријеч идол. Укуси су нешто о чему не треба расправљати, али треба водити расправу о разлозима за стварање укуса. Када се пронађу и у потпуности сагледају онда се може закључити да кривицу треба подијелити између друштва и јединке. Просто смо бомбардовани великим бројем "културних" манифестација. Кроз главу ме пролази поређење културе са једним великим

огледалом од којег до нас врло често стижу само парчићи.

Већину младих људи однијеће бујица примитивизма, а они неће ни покушати да се ухвате за последњу сламку. Само ће они најупорнији задржати у себи нешто вриједно и увијек покушавати да докажу праве вриједности, трагати са љепотом и нечим што ће се памтити.

Исус Христ је рекао:

"Иштините и даће вам се изражитије и наћи ћеије куцајте и ошвориће вам се Јер сваки који иштините, добива и који изражи, налази и ономе који куца ошвориће се"...

И зато добро гледајте на која врата треба покушати, јер ако изаберете погрешна...

Обрад Тадић III 9

Тражећи најбољи начин давања критике данашњици најбох на мисао Достојевског која каже: "У руском човјеку из народа треба умјети одвојити његову љепоту од примитивизма који му није својствен". Истине ради то је опис руског човјека, али зар не постоји нит православља која нас вјековима повезује и своди под исто.

Много се пута деси да тај обични човјек у плимни времена не умије или не може да покаже оно што зна и умије, оно ради чега га цијене и воле

МУЗИКА

Послије неколико трачева о распаду групе Biohazard напoкон је изашао нови иначе четврти по реду албум под именом "Mata Leao". Ова група је и даље остала вјерна свом стилу који је иначе мјешавина hard core и метала. Јаки и болни звуци гитаре и незамисливи ритмови и прелазни бубњева карактеришу ову групу, која је сигурно једна од најслушанијих група што се тиче тешке музике. Seinfeld је рекао да ће са овим албумом бацити Европу на кољена. Очекује се гостовање у Београду, негдје у октобру.

За љубитеље Metallice имам једну тужну вијест. Концерт који је требао да се одржи у Будимпешти у септембру отказан је, за период после Нове године. Разлози нијесу познати. Иначе чланови ове групе су се промијенили. Сви су се ошишали, а издали су нови албум који није ни налик претходним, али то не значи да није квалитетан.

Онај који ишта зна о мало старијој музици зна и за групу по имену DOORS и њеног пјевача Јима Моррисона. Група која је оставила сигурно један од најсвјетлијих трагова у музици после толико година спрема свој нови пројекат. Овоме се није нико надао, а ко би чуо стварно би рекао да нико не може да замијени Јима. И ја се слажем, али, да ли тако мисле чланови ове групе који су за новог пјевача узели Godia, иначе пјевача познате групе Pearl Jam. Они који су га чули рекли су да добро мијења Моррисона а они који га нијесу чули нека чекају албум и нека сами суде.

Једно од највећих изненађења на музичкој сцени је повратак групе која је основала нови покрет у музици "pink" - Sex pistols. Скупили су се на брзину и кренули у поновно освајање Европе са старим хитовима "God save the queen" и "anarchy in the u.k.". Ко /cy/ сад чла-

нови групе не знам, али знам да Sida Vicounsa више нема. Поставља се питање ко је или шта је најтјерало Johnna Rottema да се врати на сцену. Већ је било неколико гостовања у Њемачкој, Холандији и Француској а по Енглеској концерата има нон стоп.

Наравно, нијесмо заборавили домаћи рок и ролл. Љубитељи ОИ! PUNK-а е се обрадовати када чују да је наша најбоља група ОИ! група Ритам нерета снимила нови албум "Звуци бола". Албум ће изаћи почетком октобра, мада већ има да се купи студијски снимак који је доста скуп. Пјевач године Бобан је обећао добру свирку и наравно вјерност SKINHEDS покрету. Момци хоће да се одморе до прољећа када крећу на турнеју по нашој малој Југи, а кажу да су позвани у Грчку, Мађарску и на скуп SKINHEDS-а у Амстердаму почетком јуна 97.

Добро позната група ПАРТ-ИБРЕЈКЕРС је после добрих албума одлучила да се окрене филму. Снимљен је филм "ГЕТО". Филм је стварно супер са доста добре музике. Погледајте га и нећете се покајати. не знам да ли га има по видеотекама, али премијера је била у јуну у Београду у

Сава центру. Брејкерси раде на новом пројекту а очекује се гостовање у Црној Гори.

У Подгорици је прошле суботе одржан концерт **Леб и сол**. Концерт је био у дискотези **Парадизо** и био је добро посјећен. Свирка ја била одлична Док су Влаткови прсти летјели по гитари публика је скакала и врискала бацала се на бину и са бине. Група има новог бубњара - Мишка. Човјек је начисто луд. Читав концерт је без сажалења лупао по бубњевима, а од два и по и три сата он се није одмарао ни трена. Ко није био има разлога да се каје.

Што се тиче нашег лијепог и финог града !!! - прича се да ће ускоро бити рок маратон поводом сто година пиваре. Можда је и ово још један велики трач, али се у посљедње вријеме доста прича о томе. Најавили су гостовање неких добрих група као што су: **Ритам нерета, Бјесови, Петар Пан** и још неке. Не знам колико је то тачно али видјећемо то кад дође вријеме. Што се тиче Цеце, Снеки итд., то ће да доведу без размисљања. То је њихова политика а шта ће урадити за љубитеље госка, видјећемо.

Боривоје Раичевић III7

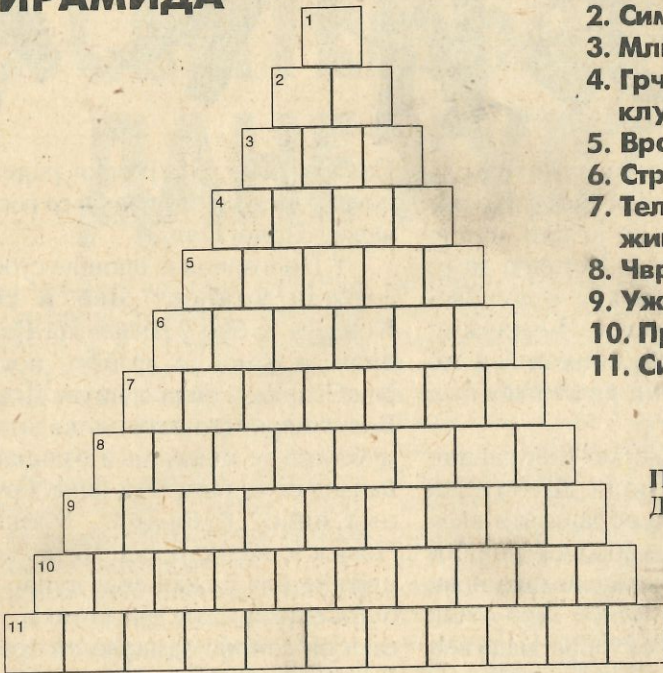
ЈА ПРЕДЛАЖЕМ, ВИ СЛУШАТЕ

За ове ако смијем још да кажем топле љетње дане и ноћи, препоручујем вам изненађење деценије **K2**. **Сестре Ковач, Маки и Тина**, доносе ритам, мелодију квалитет. Све оно што недостаје. У мору неукуса, појављују се као право тинејџерско острво спаса, нешто блиско нашим годинама, нешто чему се може вјеровати. За ваше добро расположење, за ваш лијепо осмијех, **Александра и Кристиња** су ту.

На плочи **K2** се налази једанаест композиција. Ја бих издвојила **"Ајмо у живот"** и **"Џангл манију"**. Дајем свој глас за њих и предлажем да нас слушате. Наравно, ако сте љубитељи ове врсте музике. **Сестре Ковач** су стварно бујага, уз њихов звук ћете бити срећни и насмијани.

Хелена Росандић III 2

ПИРАМИДА



1. Свеза,
2. Симбол силицијума,
3. Млијечни производ,
4. Грчки кошаркашки клуб,
5. Врста бојног отрова,
6. Стричева жена,
7. Тело угинуле животиње,
8. Чврстоћа,
9. Ужасно језиво,
10. Праведност,
11. Симпатичност

Предраг
Дубљевић

АФОРИЗМИ

У Црној Гори би требало да будете мађионичар па да добијете изборе без трикова



О н је дао друштву свој максимум. Па боље ишта него ништа.



Ж ивјети у Никшићу је Сизифов посао. Сви нешто ваљају.

ВИЦЕВИ

Разговарају шеф и секретарица:

Секретарица: Шефе како вам се чини моја нова кратка сукња?

Шеф: Са њом боље куцате али ја лошије диктирам.

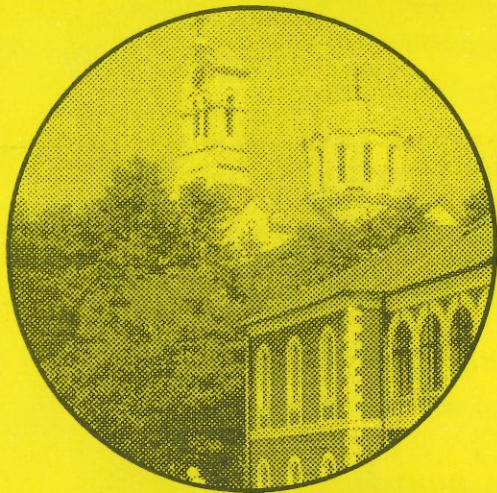
Разговарају муж и жена:
Жена: Претјерујеш са гледањем акционих филмова. Просто си опседнут тиме.
Муж: Одакле ти та идеја?
Жена: Сваки пут кад појачаш или утишаш телевизор. Ти обришеш своје отиске са дабинског управљача.

Зашто си крави ставио зелене наочаре за сунце? Нестало ми траве па да не примијети да јој дајем сијено.

Такмиче се Јапанац, Француз и Црногорац ко има бољи изум.
Француз: Код нас човјеку изваде пола органа: срце, плућа... и ставе пластичне и он остане жив.
Јапанац: Код нас човјеку изваде очи ставе кликере и он све види.
Црногорац: Код нас човјеку откину главу и он остане жив.
Јапанац: Ко је то видио?
Црногорац: Онај твој са кликерима.
Предраг Дубљевић III 8

| ЂОКОВИЋ МАРКО | НАШ ЛИСТ | ЛИЧНА ЗАМЈЕНИ- ЦА | ГЛУМАЦ БРЕНДОН ("ВРАНА") | УРАН | БИЈЕЛО ПОЉЕ | УЗВИК У КОРИДИ | МУЗЕЈ У ЛОНДОНУ "МАДАМ... Ж. ИМЕ | ПРЕЗИМЕ И ИМЕ НАШЕГ КЊИЖЕЕ. |
|---|-------------|---------------------------------------|---|---|--------------------------------------|--|---|--------------------------------------|
| ЛИК ИЗ СЕРИЈЕ ("СРЕЊНИ ЉУДИ") ВУКАШИН | | | | | | | | |
| ДРУГИ, ОСТАЛИ | | | | АЕРОД. КОД ЗАГРЕБА ВАТРЕНА СТИХИЈА | | | | |
| М. А. | | | ФОСФОР ТВОРНИЦА АУТОМ. МАРИБОР | | ИТАЛ. ПЈЕВАЧ РАМАЏОТИ Н. У. | | | |
| АЗОТ | | ЗВУК ДВОГОД. МАНИФЕ- СТАЦИЈА | | | | АМПЕР ИСТУРЕНИ ДИО КОП- НА У МОРЕ | | ИТАЛИЈА БРСТА СУПЕ |
| ДИО ЛАМПЕ | | | | | | | 1. И 23. СЛОВО ЛИЧНА ЗА- МЈЕНИЦА | |
| ЈЕДНО ГОДИШЊЕ ДОБА | | | | | НИЈЕ МЕКАН БРДО КОД СПЛИТА | | | |
| ДВА СУСЈЕД- НА СЛОВА | | | Р. М. ФУДБ. СЕ- ЛЕКТОР АРИГО | | | КЊИЖЕВ НИК ВИК- ТОР ИТАЛ. ТВ | | |
| "ДА" (ЕНГЛ.) | | | | МЈЕРА ЗА ЗЕМЉУ ПОСТУПАК | | | РИЈЕКА У РУСИЈИ МЕТАР | |
| ПРЕМЕТА ЉКА | | | | | | | | РАДИЈУС БОЈА У КАРТАМА |
| УНИ- ФОРМИСА НИ СЛУГА (МН.) | | | | | | | ЛУДОЛ- ФОВ БРОЈ ВОЛТ | |
| ЈУНАКИ- ЊА "ЗЕМЉЕ ЧУДЕСА" | | | | | | ШАЛА ТОНА | | |
| Ц. Е. | | | ВРСТА ЕКСПЛО- ЗИВА | | | | ПРЕМА | |

Гитназијалац



ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ И СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НИКШИЋ ОРГАНИЗУЈУ

СЕПТЕМБАРСКЕ ДАНЕ КУЛТУРЕ '96

ЧЕТВРТАК, 5. СЕПТЕМБАР :

ТРИБИНА "РАДЕ ТОМОВ" Научно дјело др Душана Мартиновића (ПОРТРЕТ)
учествују: др Слободан Вујачић, др Живко Ђурковић, Жарко Ђуровић

• САЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ 19 САТИ

ИЗЛОЖБА СЛИКА МИЉЕНКА СИНДИКА

• АРТ ФОРУМ 20 САТИ

УТОРАК, 10. СЕПТЕМБАР:

**ТРИБИНА - ИСТОРИЈСКО НАСЛЕЂЕ
"МОЈА АЛБАНСКА ГОЛГОТА"** Ђорђевић Ђоно Марковић

учествују: др Видак Вујачић, др Радоман Јовановић, др Слободан Вујачић,
Јован Дујовић

• САЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ 19 САТИ

ПЕТАК, 13. СЕПТЕМБАР :

ИЗЛОЖБА ЦРТЕЖА И СЛИКА СТАНКА ЗЕЧЕВИЋА

• ГАЛЕРИЈА НИКОЛА ПРВИ 19 САТИ

СУБОТА, 14. СЕПТЕМБАР :

Ансамбл "РЕНЕСАНС" Црногорска пјесмарица 1890.год.

• ПЛАТО ИСПРЕД ДВОРЦА 19 САТИ

МИНИ САЈАМ ЦРНОГОРСКИХ ИЗДАВАЧА

• ДОМ ВОЈСКЕ 10 САТИ

**ПРОМОЦИЈА КЊИГА БРАНКА СЈЕКЛОЋЕ
"ХОТЕЛ ЕНТЕРПРАЈЗ" И "СМРТ У ПОДНЕ"**

учествују: Срба Игњатовић, Јован Зивлак

• ДОМ ВОЈСКЕ 19 САТИ

ПОНЕДЈЕЉАК, 16. СЕПТЕМБАР :

УЧЕСНИЦИ XVII КЊИЖЕВНИХ СУСРЕТА

• ГИМНАЗИЈА 10 САТИ

• ПИВАРА "ТРЕБЈЕСА" 19 САТИ

УТОРАК, 17. СЕПТЕМБАР :

ОКРУГЛИ СТО НА ТЕМУ - КЊИЖЕВНОСТ И МЕДИЈИ

УВОД У РАСПРАВУ: др Ратко Божовић, мр Милорад Ђукановић

• ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ 10 САТИ

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ УЧЕСНИКА XVII КЊИЖЕВНИХ СУСРЕТА

• САЛА "18. СЕПТЕМБАР" 19 САТИ

ЧЕТВРТАК, 19. СЕПТЕМБАР :

ТРИБИНА "РАДЕ ТОМОВ" Културно-историјски споменици никшићког подручја

учествују: др Слободан Раичевић, др Божидар Шекуларац

• САЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ 19 САТИ

УТОРАК, 24. СЕПТЕМБАР :

ТРИБИНА-ЕКОНОМСКИ ВИДИЦИ

"ЕКОНОМСКИ ЕСЕЈИ" - Благота Радовић

учествују: др Бранислав Маровић, др Невенка Глишевић

• САЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ 19 САТИ

ЧЕТВРТАК, 26. СЕПТЕМБАР :

**ПРЕЗЕНТАЦИЈА ИЗДАЊА КУЛТУРНО-ПРОСВЈЕТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
ИЗ ПОДГОРИЦЕ СА ПРАТЕЋИМ ПРОГРАМОМ**

• ДОМ ВОЈСКЕ 10 САТИ

ПЕТАК, 27. СЕПТЕМБАР :

МОНОДРАМА "МИЛЕНА МЕЂУ МУШКАРЦИМА"

игра: Милена Дравић

• САЛА "ЗАХУМЉА" 20 САТИ



ПИСМО МОЈОЈ УЧИТЕЉИЦИ

(Бранивоју Ђорђевићу)

Драга госпођо учитељице,
на зачудише се овом писму касном,
подсјетише ме на Вас двије мале птице,
двје обичне птице на жици телеграфској.

Сјетих се, знаш, оних Ваших прича
јуних љубави за птице невине и слабе,
послије којих смо, због сваке праћке и камичка,
кљечали дуго иза табле.

Не замјерам Вам - далеко било,
иа чак ни што што ме вукосише за уши,
све је што данас на свој начин мило
и пријатно је од тога у души.

Ја се често сјетим тог времена давног
раша, зиме, глади, бодљикаве жице,
није, боже, тада било једноставно
научити неког да заволи птице.

Госпођо, што је, у најмању руку,
јунаштво достојно поштовања
учити неког љубави уз хуку
једног сирашног раша, једног проидања.

Хвала Вам, госпођо учитељице,
и не зачудише се овом писму касном,
подсјетише ме на Вас двије мале птице,
двје обичне птице на жици телеграфској.

Вишомир - Вишо Николић